

Centre d'Estudis Epidemiològics
sobre les Infeccions de Transmissió
Sexual i Sida de Catalunya

RESULTATS USUARIS I USUÀRIES – ANY 2014

PROJECTE: Accions educatives dirigides a joves

RESULTATS DE L'ENQUESTA DE RESULTATS DE L'ACCIÓ EDUCATIVA *Com prevenim, com gaudim?*

ANY 2014

INTRODUCCIÓ	2
RESULTATS PRE-TEST	3
PERFIL DE LA MOSTRA.....	3
ESTEREOTIPS DE GÈNERE	4
PRÀCTIQUES SEXUALS.....	8
ÚS MESURES PREVENTIVES.....	11
FONTS D'INFORMACIÓ.....	19
CONEIXEMENTS I PRECEPCIONS SOBRE PREVENCIÓ DEL VIH I SALUT SEXUAL	21
RESULTATS COMPARACIÓ PRE-POST TEST	23
PERFIL DE LA MOSTRA.....	23
ESTEREOTIPS DE GÈNERE	23
ÚS MESURES PREVENTIVES.....	25
CONEIXEMENTS I PRECEPCIONS SOBRE PREVENCIÓ DEL VIH I SALUT SEXUAL	27
CONCLUSIONS	30

Centre d'Estudis Epidemiològics
sobre les Infeccions de Transmissió
Sexual i Sida de Catalunya

RESULTATS USUARIS I USUÀRIES – ANY 2014

INTRODUCCIÓ

QUÈ ÉS *Com prevenim, com gaudim?*

Com prevenim, com gaudim? és una acció educativa de promoció de la sexualitat saludable de SIDA STUDI que es caracteritza per:

Públic destinatari: Joves que prioritàriament hagin participat al curs escolar anterior en l'acció educativa *Prevenir per gaudir*

Durada: 2 sessions de 2 hores

Número màxim de participants: 30

Ponents: Parella pedagògica (una educadora i un educador)

Centre d'Estudis Epidemiològics
sobre les Infeccions de Transmissió
Sexual i Sida de Catalunya

RESULTATS USUARIS I USUÀRIES – ANY 2014

RESULTATS PRE-TEST

PERFIL DE LA MOSTRA

Un total de 180 joves (102 de Salesians Rocafort i 78 de Sant Joan Bosco d'Horta) han emplenat correctament el qüestionari PRE-Test. Les dues escoles són concertades i ubicades a la ciutat de Barcelona. La distribució de la mostra per curs ha estat: 121 estudiants de primer de Batxillerat i 59 de 2on de Batxillerat. El 44,8% són nois i el 55,2% noies. L'edat mitjana és de 16,6 anys (DE:0,71). El 92% són persones nascudes a l'Estat espanyol.

La **Taula 1** mostra l'origen de pares/mares i la religió dels/les joves:

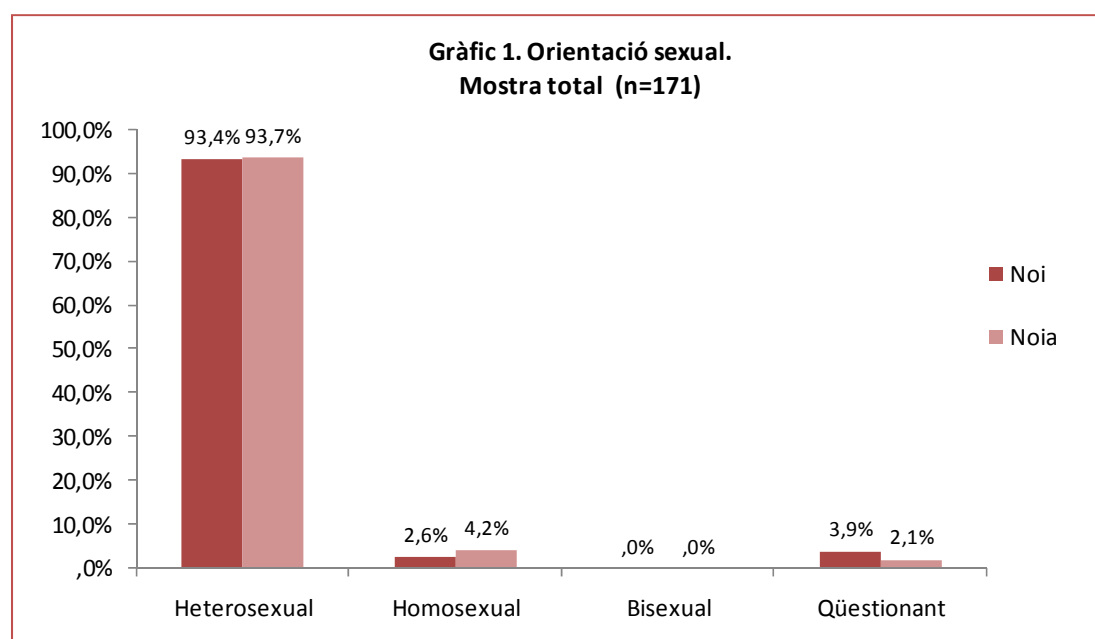
Taula 1. Origen pares/mares i religió joves	
	%
<i>Origen pare:</i>	
Espanyols	88
Llatinoamericans	6,9
Nord-Àfrica	0
Altres	5,1
<i>Origen mare:</i>	
Espanyoles	87
Llatinoamericans	7,9
Nord-Àfrica	0
Altres	5,1
<i>Religió:</i>	
Catòlic/a	47,6
Altres	3,6
Cap	48,8

Centre d'Estudis Epidemiològics
sobre les Infeccions de Transmissió
Sexual i Sida de Catalunya

RESULTATS USUARIS I USUÀRIES – ANY 2014

Cal destacar que aproximadament el 6% dels/les joves es defineixen com homosexuals o s'ho estan qüestionant (**Gràfic 1**). Cap noi/noia va definir la seva opció sexual com a bisexual.

ESTEREOTIPS DE GÈNERE

A la **Taula 2** es mostra la distribució de la mostra segons la seva opinió en relació als estereotips de gènere. Les diferències estadísticament significatives en les proporcions de cada ítem segons sexe estan marcades amb un asterisc i les diferències en les mitjanes amb dos asteriscs.

L'ítem amb el qual estan més d'acord tant nois (22,1%) com noies (8,3%) és:

- “És natural que homes i dones desenvolupin tasques diferents”

Centre d'Estudis Epidemiològics
sobre les Infeccions de Transmissió
Sexual i Sida de Catalunya

RESULTATS USUARIS I USUÀRIES – ANY 2014

Els ítems amb els quals estan en total desacord amb més freqüència

en els nois és:

- “Hi ha moltes feines en les què els homes haurien de tenir preferència respecte les dones a l’hora de produir-se un ascens o promocionar-se” (73,1%)

i en les noies és:

- “Els homes, en general, estan més ben preparats que les dones pel món de la política” (85,4%)

S’observen diferències per sexes tant en les proporcions com en les mitjanes en els següents ítems:

- “És millor que una dona intenti aconseguir seguretat animant al seu marit en la seva feina que posant-se davant seu amb la seva pròpia carrera”
- “La relació ideal entre marit i muller és la interdependència, en la qual l’home ajuda a la dona amb el suport econòmic i ella satisfà les seves necessitats domèstiques i emocionals”
- “És més apropiat que una mare i no un pare canviï els bolquers al nadó”
- “Les relacions extra-matrimonials són més condemnables en una dona”
- “Els homes, en general, estan més ben preparats que les dones pel món de la política”

Centre d'Estudis Epidemiològics
sobre les Infeccions de Transmissió
Sexual i Sida de Catalunya

RESULTATS USUARIS I USUÀRIES – ANY 2014

Taula 2. Opinions sobre els estereotips de gènere

		Desacord total	Força desacord	Una mica en desacord	Ni d'acord ni desacord	Una mica d'acord	Força o total d'acord	Mitjana	(DE)
		%	%	%	%	%	%		
<i>Encara que a algunes dones els agradi treballar fora de casa, hauria de ser responsabilitat última de l'home subministrar el suport econòmic a la seva família (n=173)</i>	Nois	65,4	16,7	3,8	7,7	1,3	5,1	1,78	(1,38)
	Noies	77,9	7,4	5,3	6,3	1,1	2,1	1,51	(1,14)
<i>És natural que homes i dones desenvolupin tasques diferents (n=173)</i>	Nois	23,4	18,2	11,7	15,6	9,1	22,1	3,35	(1,88)
	Noies	29,2	15,6	13,5	26,0	7,3	8,3	2,91	(1,63)
<i>Si un nen/a està malalt i els dos pares estan treballant ha de ser generalment la mare la persona qui demani permís a la feina per cuidar-lo/la (n=174)</i>	Nois	53,8	16,7	5,1	14,1	6,4	3,8	2,14**	(1,53)
	Noies	69,8	12,5	6,3	6,3	2,1	3,1	1,68**	(1,27)
<i>És millor que una dona intenti aconseguir seguretat animant al seu marit en la seva feina que posant-se davant seu amb la seva pròpia carrera * (n=165)</i>	Nois	53,4	15,1	8,2	16,4	0,0	6,8	2,15**	(1,54)
	Noies	75,0	8,7	6,5	7,6	1,1	1,1	1,54**	(1,09)
<i>És més important per una dona que per un home arribar verge al matrimoni (n=173)</i>	Nois	71,8	7,7	2,6	9,0	7,7	1,3	1,78	(1,40)
	Noies	77,9	7,4	1,1	11,6	1,1	1,1	1,54	(1,15)
<i>La relació ideal entre marit i muller és la interdependència, en la qual l'home ajuda a la dona amb el suport econòmic i ella satisfà les seves necessitats domèstiques i emocionals * (n=172)</i>	Nois	69,7	15,8	6,6	2,6	5,3	0,0	1,58**	(1,08)
	Noies	89,6	3,1	4,2	0,0	1,0	2,1	1,26**	(0,91)

Centre d'Estudis Epidemiològics
sobre les Infeccions de Transmissió
Sexual i Sida de Catalunya

RESULTATS USUARIS I USUÀRIES – ANY 2014

<i>És més apropiat que una mare i no un pare canviï els bolquers al nadó * (n=173)</i>	Nois	65,4	12,8	9,0	10,3	1,3	1,3	1,73**	(1,19)
	Noies	85,3	9,5	2,1	2,1	1,1	0,0	1,24**	(0,69)
<i>Considero força més desagradable que una dona digui paraules i paraules malsonants que si les diu un home (n=174)</i>	Nois	46,2	19,2	5,1	10,3	14,1	5,1	2,42**	(1,69)
	Noies	62,5	14,6	5,2	10,4	3,1	4,2	1,89**	(1,43)
<i>Les relacions extra-matrimonials són més condemnables en una dona * (n=169)</i>	Nois	67,1	14,5	1,3	9,2	3,9	3,9	1,80**	(1,42)
	Noies	87,1	3,2	3,2	2,2	3,2	1,1	1,34**	(1,02)
<i>La dona hauria de reconèixer que així com hi ha feines que no són desitjables per ella perquè requereixen de força física, n'hi ha d'altres que no ho són degut a característiques psicològiques (n=167)</i>	Nois	45,3	18,7	5,3	17,3	6,7	6,7	2,41	(1,65)
	Noies	58,7	16,3	6,5	9,8	4,3	4,3	1,98	(1,47)
<i>Hi ha moltes feines en les què els homes haurien de tenir preferència respecte les dones alhora de produir-se un ascens o de promocionar-se (n=174)</i>	Nois	73,1	14,1	3,8	6,4	2,6	0,0	1,51	(1,02)
	Noies	85,4	7,3	1,0	2,1	3,1	1,0	1,33	(0,98)
<i>Els homes, en general, estan més ben preparats que les dones pel món de la política * (n=173)</i>	Nois	63,6	20,8	5,2	6,5	2,6	1,3	1,67**	(1,14)
	Noies	85,4	10,4	2,1	2,1	0,0	0,0	1,21**	(0,58)
<i>* diferències estadísticament significatives en les proporcions ** diferències estadísticament significatives en les mitjanes</i>									

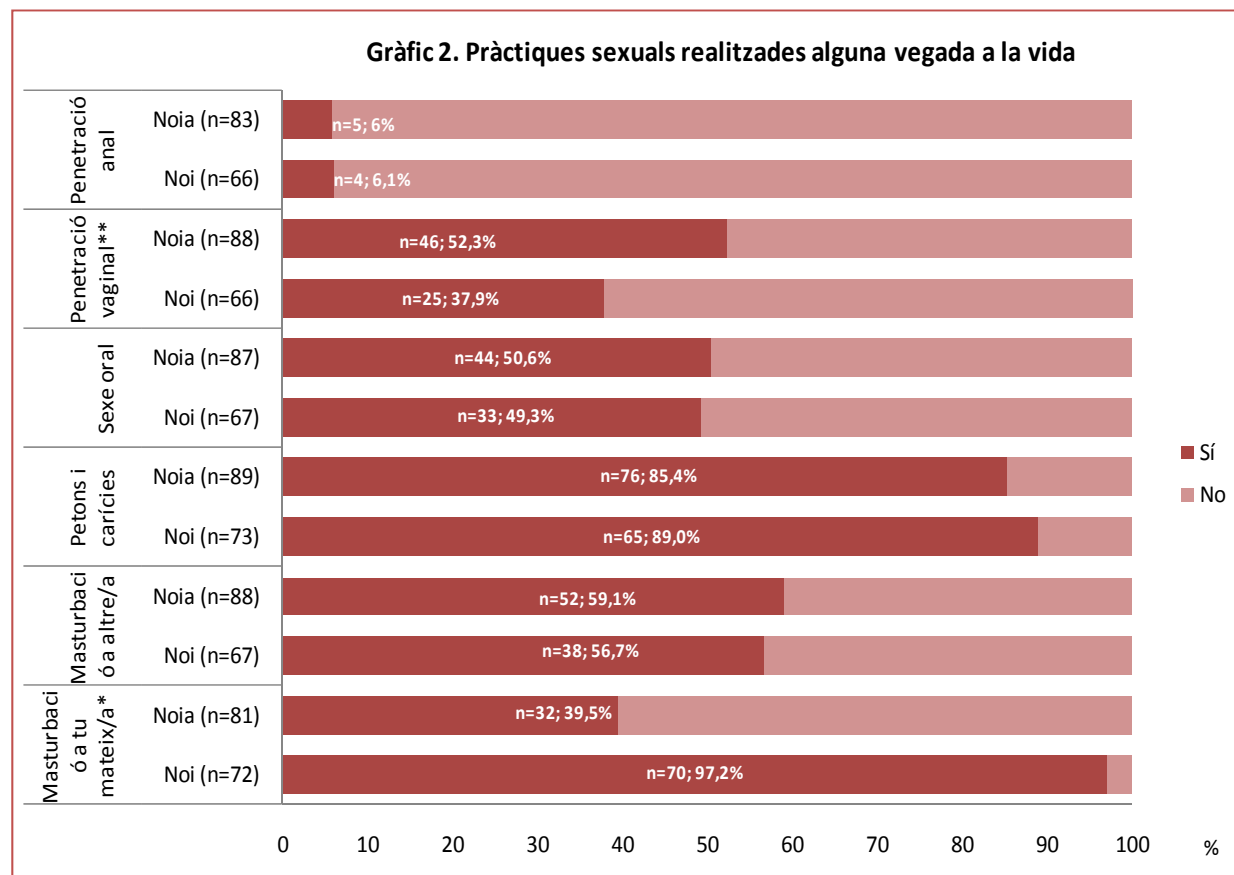
Centre d'Estudis Epidemiològics
 sobre les Infeccions de Transmissió
 Sexual i Sida de Catalunya

RESULTATS USUARIS I USUÀRIES – ANY 2014

PRÀCTIQUES SEXUALS

El **Gràfic 2** mostra les pràctiques sexuals realitzades per els nois i noies alguna vegada a la vida.

- El **12,4%** de nois/es no han tingut cap contacte sexual (masturbació a un altre, sexe oral, petons i carícies i/o, penetració anal o vaginal)
- El **53,4%** de nois i noies han practicat sexe oral, la penetració anal o vaginal alguna vegada a la vida (**86/161**) i el **46,0%** de nois/es han realitzat pràctiques amb penetració (**74/161**).
- Les pràctiques on s'observen diferències entre nois i noies son la masturbació a un mateix, essent els nois qui la practiquen amb més freqüència (**97,2%** respecte el **39,5%** de les noies), i la penetració vaginal (**37,9%** i **52,3%** dels nois i noies, respectivament).

p<0,001

Centre d'Estudis Epidemiològics
sobre les Infeccions de Transmissió
Sexual i Sida de Catalunya

RESULTATS USUARIS I USUÀRIES – ANY 2014

Les edats d'inici de les diferents pràctiques sexuals es mostren en la **Taula 3**.

Taula 3. Edat mitjana d'inici a les pràctiques sexuals					
		<i>n</i>	<i>% dels/les que realitzen la pràctica que contesten</i>	<i>Mitjana edat inici</i>	<i>DE</i>
<i>Penetració anal**</i>	Noi	4	100,0	16,2	0,5
	Noia	2	40,0	17,5	0,7
<i>Penetració vaginal</i>	Noi	18	72,0	15,5	0,8
	Noia	37	80,4	15,9	1,0
<i>Sexe oral</i>	Noi	21	63,6	15,5	1,2
	Noia	36	81,8	15,7	0,7
<i>Petons i carícies</i>	Noi	39	60,0	13,7	1,7
	Noia	48	63,2	14,0	1,4
<i>Masturbació a altre/a</i>	Noi	23	60,5	15,3	1,1
	Noia	39	75,0	15,4	0,7
<i>Masturbació a tu mateix/a*</i>	Noi	36	51,4	12,9	1,3
	Noia	20	62,5	14,8	1,4

* $p < 0,05$; ** $p = 0,061$; Limitacions: no es pot extrapolar al total de joves que han realitzat la pràctica, especialment si els percentatges de resposta no arriben al 70%

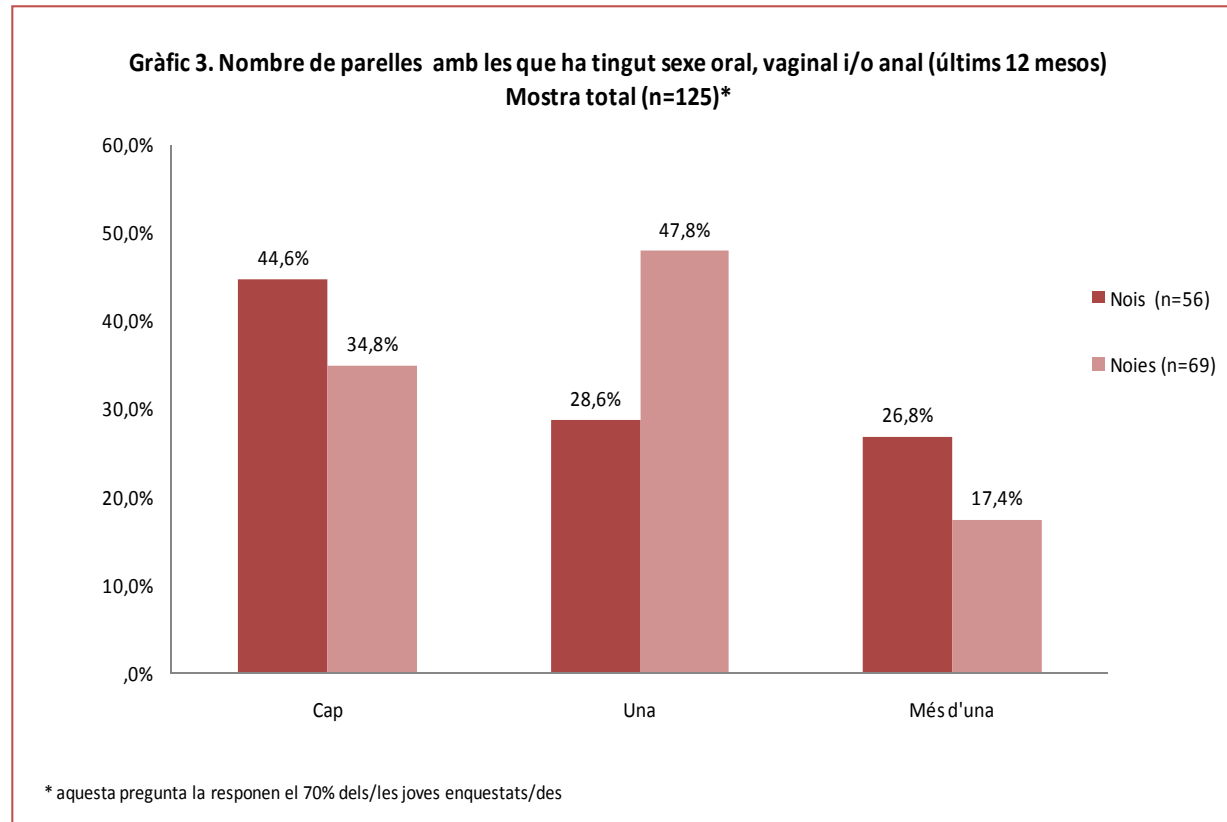
Els nois inicien abans la masturbació a un mateix que les noies. En la resta de pràctiques sexuals no s'observen diferències per sexes.

En quan al nombre de parelles amb les quals els/les joves han tingut sexe oral, vaginal i/o anal els darrers 12 mesos, no s'observen diferències entre nois i noies (**Gràfic 3**).

Centre d'Estudis Epidemiològics
sobre les Infeccions de Transmissió
Sexual i Sida de Catalunya

RESULTATS USUARIS I USUÀRIES – ANY 2014

Més de la meitat dels/les joves (n=76, 60,8%) han tingut una o més d'una parella amb la que han realitzat sexe oral, anal i/o vaginal en el darrer any. Si considerem només els nois/es que han practicat sexe oral i/o penetració anal i/o vaginal alguna vegada a la vida (n=86), el 90,1% han tingut almenys una parella els últims 12 mesos (73/81).

Centre d'Estudis Epidemiològics
 sobre les Infeccions de Transmissió
 Sexual i Sida de Catalunya

RESULTATS USUARIS I USUÀRIES – ANY 2014

ÚS MESURES PREVENTIVES

Als/les joves que havien practicat la penetració anal i/o vaginal els últims 12 mesos se'ls preguntava si havien utilitzat algun mètode preventiu en aquest període. La **Taula 4** mostra les opcions preventives escollides en els darrers 12 mesos en les pràctiques sexuals amb penetració.

Taula 4. Opcions preventives escollides en les pràctiques anals i/o vaginals (últims 12 mesos)						
		% dels/les que han realitzat les pràctiques que contesten	Mai	Alguna vegada	Gairebé sempre	Sempre
Preservatiu penis	Nois (n=23)	88,5%	0	8,7	17,4	73,9
	Noies (n=45)	100,0%	0	8,9	15,6	75,6
Preservatiu vagina	Nois (n=19)	73,1%	94,7	0	0	5,3
	Noies (n=35)	85,4%	100	0	0	0
Pastilla anticonceptiva*	Nois (n=18)	69,2%	61,1	22,2	0	16,7
	Noies (n=36)	87,8%	83,3	0	5,6	11,1
Marxa enrere	Nois (n=17)	65,4%	88,2	11,8	0	0
	Noies (n=36)	87,8%	77,8	16,7	5,6	0
Pastilla del dia després	Nois (n=18)	69,2%	77,8	22,2	0	0
	Noies (n=35)	85,4%	74,3	25,7	0	0

* diferències estadísticament significatives; Base: aquesta pregunta la responen sols els 26 nois i 46 noies que deien haver realitzat la penetració anal i/o vaginal en el darrer any.

Limitacions: el poc nombre de joves que han realitzat les pràctiques i que responen dificulta la interpretació de les dades.

L'opció preventiva més utilitzada en el darrer any (alguna vegada, gairebé sempre o sempre), tant per nois com per noies, ha estat el preservatiu (100%). La opció preventiva escollida en segon lloc en el cas dels nois ha estat la pastilla anticonceptiva (38,9%), seguit de la pastilla del dia després (22,2%). En el cas de les noies el segon lloc ha estat la pastilla del dia després (25,7%), seguit de la marxa enrere (22,3%).

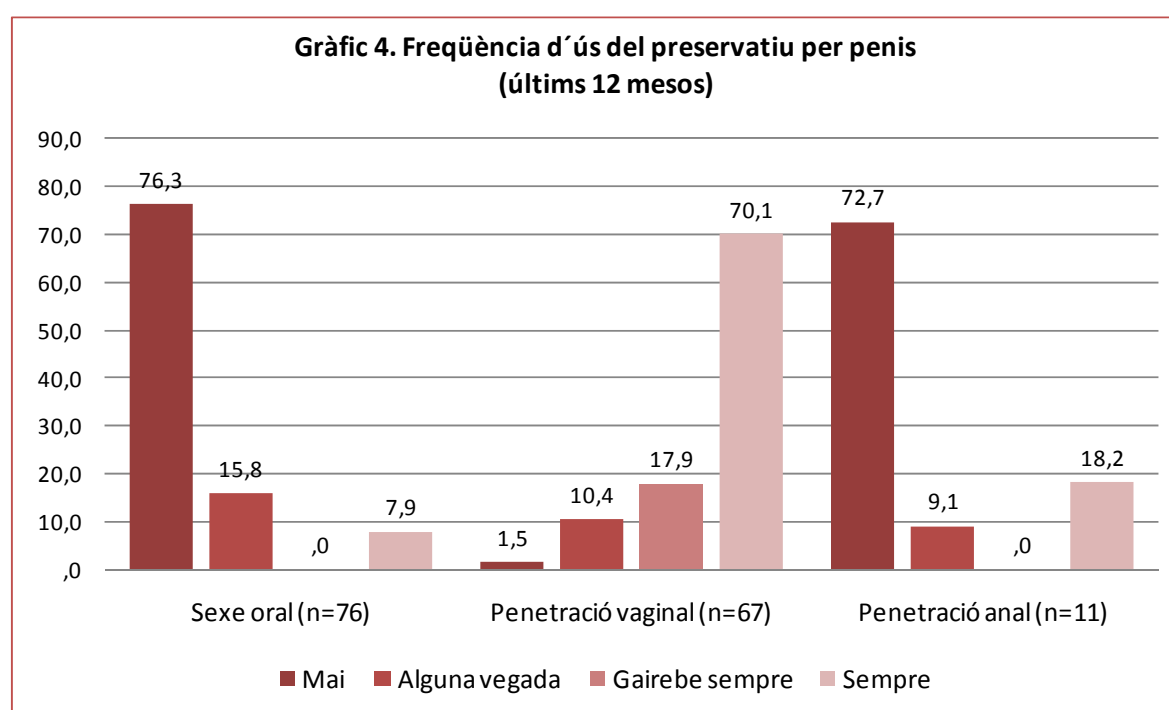
Centre d'Estudis Epidemiològics
 sobre les Infeccions de Transmissió
 Sexual i Sida de Catalunya

RESULTATS USUARIS I USUÀRIES – ANY 2014

Motius per els quals han escollit les opcions preventives (respostes múltiples):

- Preservatiu penis: 75% per prevenir l'embaràs, prevenir ITS i prevenir el VIH (tots els motius exposats); el 20% per prevenir embaràs i un 4,3% per prevenir el VIH
- Preservatiu vagina: 1 noi per prevenir embaràs
- Pastilla anticonceptiva: 100% per prevenir embaràs
- Marxa enrere: 100% per prevenir embaràs
- Pastilla del dia després: 100% per prevenir embaràs

El **Gràfic 4** mostra la freqüència d'ús del preservatiu en el sexe oral, vaginal i anal. Cal remarcar que en el cas de la penetració anal el baix nombre d'efectius dificulta la interpretació de les dades.

Centre d'Estudis Epidemiològics
sobre les Infeccions de Transmissió
Sexual i Sida de Catalunya

RESULTATS USUARIS I USUÀRIES – ANY 2014

Una elevada proporció de nois/es no utilitzen mai el preservatiu masculí pel sexe oral (76,3%) ni per la penetració anal (72,7%) mentre que el 88% l'utilitza gairebé sempre o sempre en la penetració vaginal.

L'ús del preservatiu a la darrera relació sexual es va preguntar als 26 nois i 46 noies que declaraven haver realitzat la penetració anal i/o vaginal alguna vegada en el darrer any. El 82,9% dels joves van afirmar haver usat un preservatiu en la seva darrera relació sexual amb penetració (84,6% nois i 81,8% noies; $p>0,05$).

D'entre els nois i noies que no l'havien usat ($n=12$) la majoria va declarar com a motiu principal el estar prenent altres mètodes anticonceptius (66,7%). La resta va ser per: 9,1% no n'hi havia, 9,1% no m'agraden i 9,1% no hi havia pensat. Un cas va respondre que no sabia que contestar. La poca mida mostral fa que aquesta variable s'hagi d'interpretar amb cautela.

La **Taula 5** mostra l'actitud dels/les joves que han tingut relacions sexuals amb penetració alguna vegada en diferents situacions que plantegen la capacitat de negociació en l'ús del preservatiu.

Amb la parella estable, la majoria de nois/es intentarien convèncer la parella d'usar el preservatiu en el cas que la parella no volgués usar-lo en les relacions sexuals.

Amb una parella ocasional, són més les noies que es negarien rotundament a tenir relacions sexuals amb una parella ocasional sense preservatiu (81,8% respecte 11,4%) mentre que els nois intentarien convèncer la parella d'utilitzar-lo (40% respecte 10,9%).

Centre d'Estudis Epidemiològics
 sobre les Infeccions de Transmissió
 Sexual i Sida de Catalunya

RESULTATS USUARIS I USUÀRIES – ANY 2014

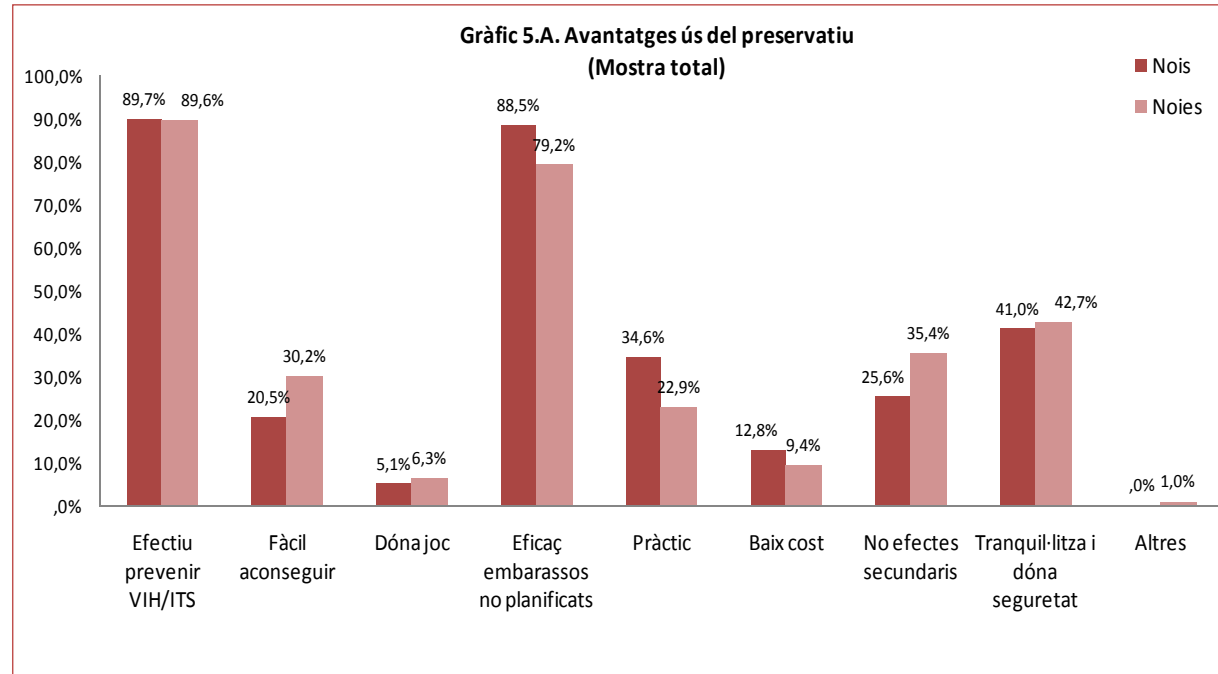
Taula 5. Capacitat de negociació		
	Nois (n=35) %	Noies (n=52) %
<i>Una nit estàs amb la teva parella i decideix mantenir relacions sexuals (amb penetració), però ell/ella no vol utilitzar preservatiu aquella nit... Què fas? *</i>		
No faig res i ens posem a dormir o a veure una pel·lícula	2,9	15,4
Seguim amb altres pràctiques sense realitzar la penetració	31,4	30,8
Intento convèncer-la/lo d'utilitzar el preservatiu	42,9	50,0
Accedeixo, en tinc ganes, per un dia no passarà res i confio en la meua parella	22,9	3,8
	Nois (n=35) %	Noies (n=55) %
<i>Una nit "boja" trobes parella i et demana tenir relacions sexuals (amb penetració) sense preservatiu... Com reaccions? *</i>		
Em nego rotundament i segueixo la festa	11,4	81,8
Seguim amb altres pràctiques sense realitzar penetració	34,3	7,3
Intento convèncer-la/lo d'utilitzar el preservatiu	40,0	10,9
Si la nit és boja de veritat, ni m'ho plantejo i ho faig sense preservatiu	14,0	0,0
* diferències estadísticament significatives. Base= joves que han penetrat alguna vegada a la vida i responen a la pregunta		

El **Gràfic 5A** (mostra total) i el **Gràfic 5B** (entre els 26 nois i 46 noies que han realitzat la penetració anal i/o vaginal alguna vegada) presenten les avantatges que troben els/les joves en utilitzar el preservatiu.

Centre d'Estudis Epidemiològics
sobre les Infeccions de Transmissió
Sexual i Sida de Catalunya

RESULTATS USUARIS I USUÀRIES – ANY 2014

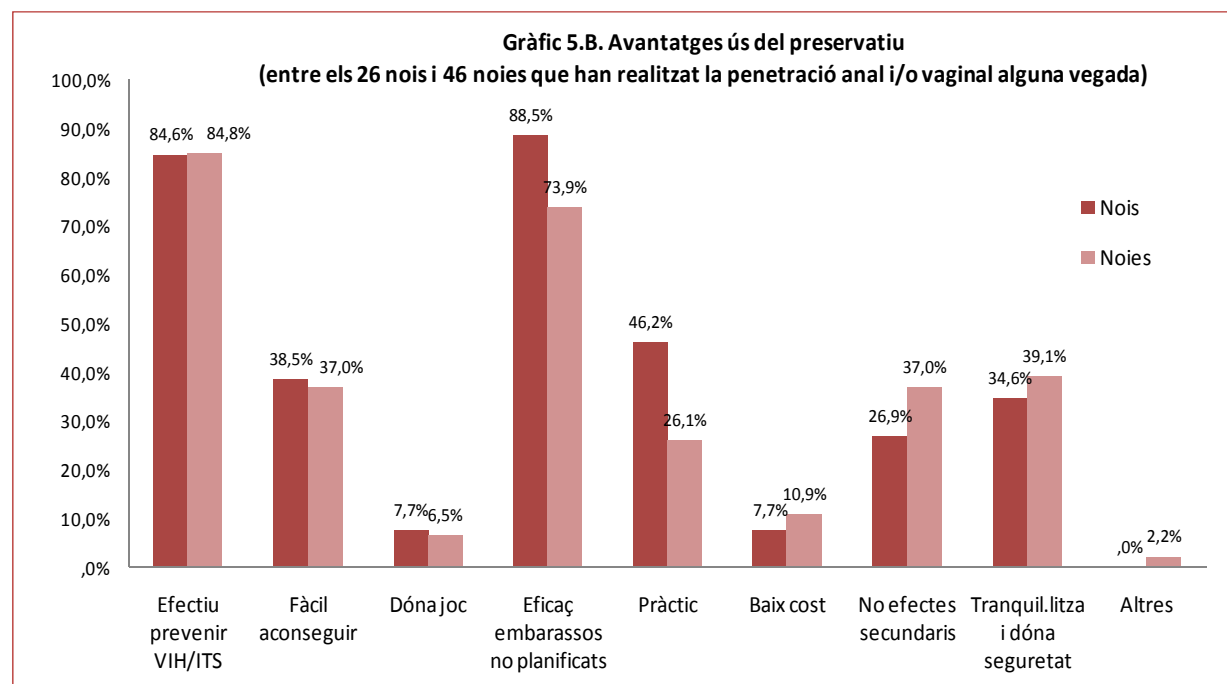

En la mostra total, les avantatges més citades del preservatiu tant per nois com per noies són l'eficàcia per prevenir el VIH/ITS (90%) i els embarassos (83,9%) i que donen seguretat (41,7%). No s'observen diferències entre nois i noies.

Centre d'Estudis Epidemiològics
sobre les Infeccions de Transmissió
Sexual i Sida de Catalunya

RESULTATS USUARIS I USUÀRIES – ANY 2014

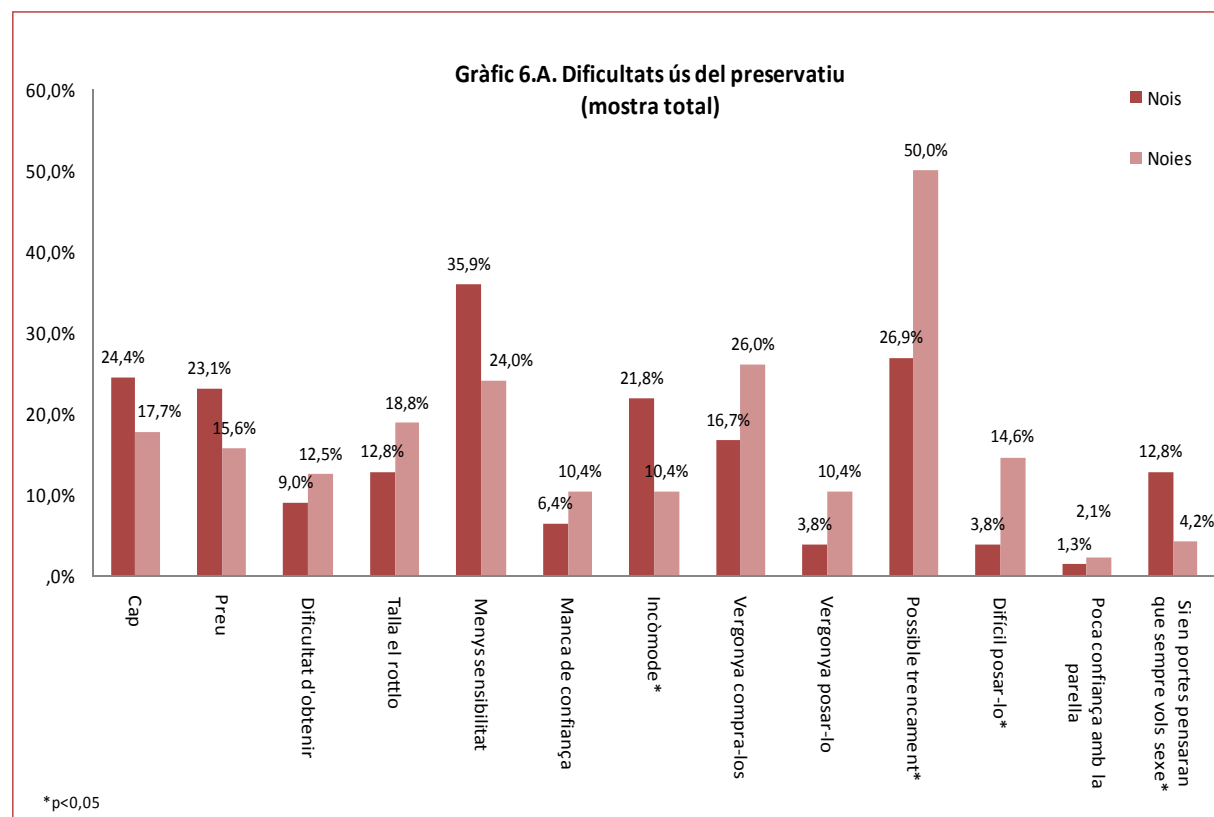
Els nois/es que han mantingut relacions sexuals alguna vegada destaquen les mateixes avantatges del preservatiu que la mostra total però, guanya pes la idea que és fàcil d'aconseguir, que és pràctic, i en canvi, disminueix el percentatge dels que diuen que tranquil·litza i dóna seguretat. No s'observen diferències entre nois i noies. (Gràfic 5B).

El Gràfic 6A (mostra total) i el Gràfic 6B (entre els 26 nois i les 46 noies que han realitzat la penetració anal i/o vaginal alguna vegada) presenten les dificultats que troben els joves a l'utilitzar el preservatiu.

Centre d'Estudis Epidemiològics
sobre les Infeccions de Transmissió
Sexual i Sida de Catalunya

RESULTATS USUARIS I USUÀRIES – ANY 2014

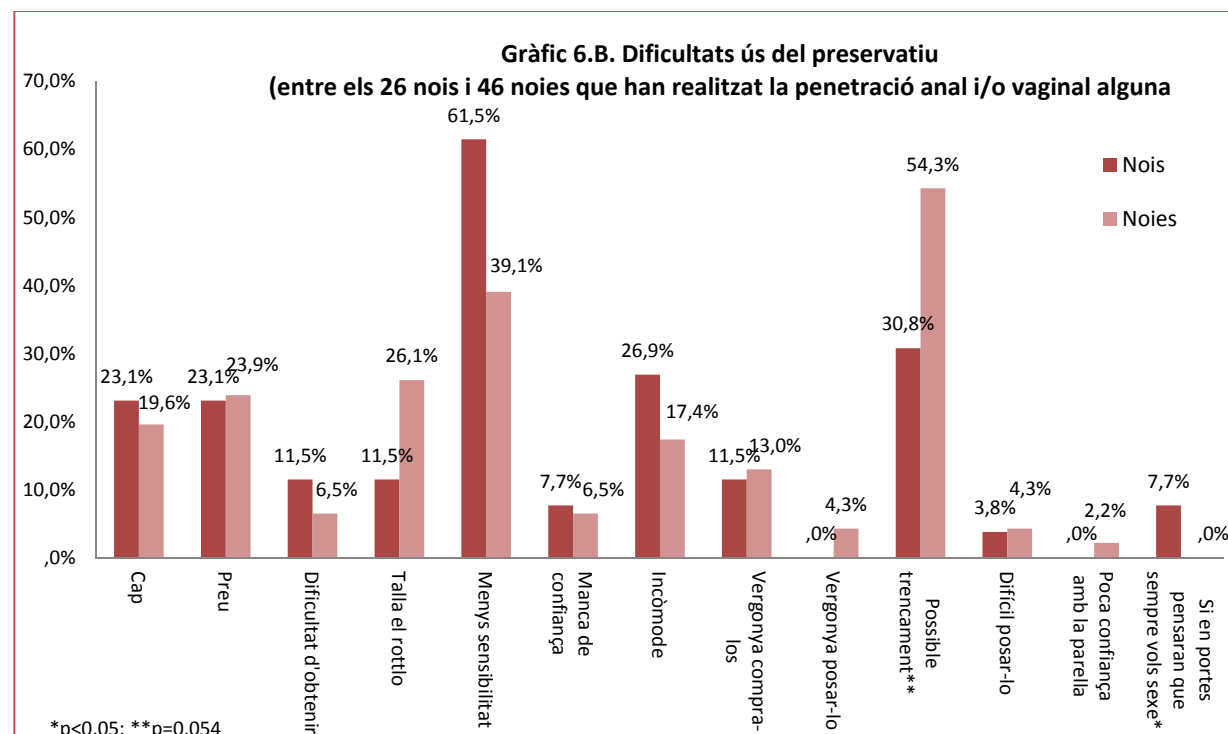

En la mostra total, pel que fa les dificultats, les més citades per les noies són la por al possible trencament (50%) i la vergonya per comprar-los (26%). En el cas dels nois la dificultat citada amb més freqüència es la de que resta sensibilitat (35,9%), seguit de la por al possible trencament (26,9%). El **Gràfic 6A** mostra com més nois que noies consideren que el preservatiu no presenta cap dificultat, però també són més ells que elles qui creuen que és incòmode, així com que si en portes pensaran que sempre vols sexe. Al contrari, les noies tenen més dificultats en posar-los i tenen por al possible trencament.

Centre d'Estudis Epidemiològics
sobre les Infeccions de Transmissió
Sexual i Sida de Catalunya

RESULTATS USUARIS I USUÀRIES – ANY 2014

Quan es considera els nois/es que han realitzat la penetració alguna vegada, la dificultat més citada per els nois és la pèrdua de sensibilitat (61,5%) i la por al possible trencament en les noies (54,3 %) (Gràfic 6B).

Un noi afirma que la seva parella alguna vegada ha tingut un avortament. Un total de 7 nois (9,9%) i 11 noies (12,9%) afirmen haver fet servir el tractament post-coital ($p > 0,05$). Entre els/les que l'han utilitzat: 73,7% una vegada, 15,8% dues i 10,6% tres o més vegades.

Si tenim en compte els nois i noies que han penetrat (vaginal) alguna vegada, el percentatge d'ús del tractament post-coital es del 24% i 25%, respectivament.

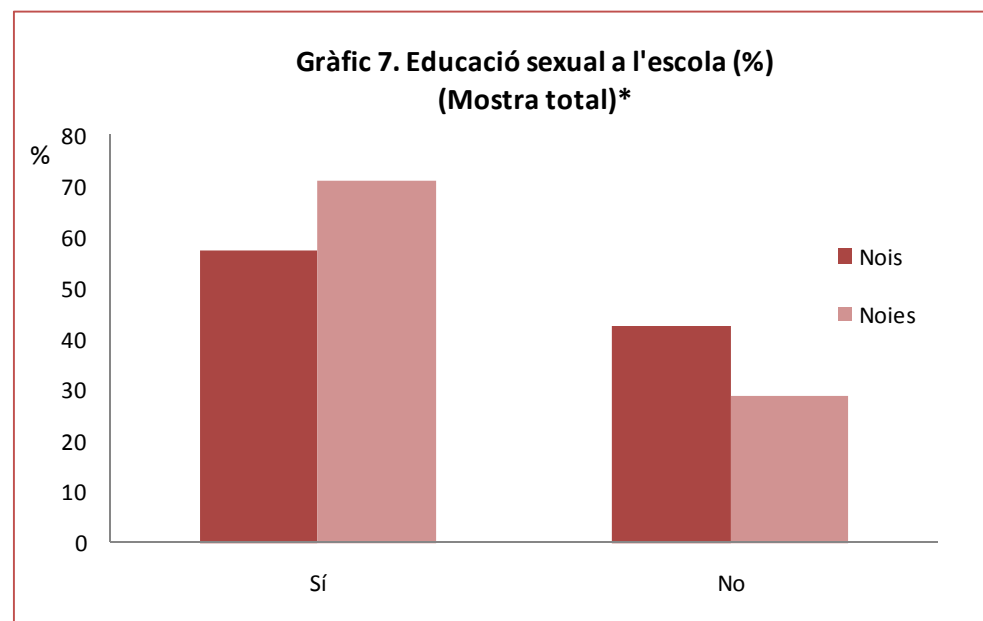

Centre d'Estudis Epidemiològics
sobre les Infeccions de Transmissió
Sexual i Sida de Catalunya

RESULTATS USUARIS I USUÀRIES – ANY 2014

FONTS D'INFORMACIÓ

El percentatge que afirma haver rebut educació sexual a l'escola, a banda dels tallers de SIDA STUDI, és del 64,3% dels/les joves i és lleugerament superior entre les noies (Gràfic 7).

Centre d'Estudis Epidemiològics
sobre les Infeccions de Transmissió
Sexual i Sida de Catalunya

RESULTATS USUARIS I USUÀRIES – ANY 2014

La **Taula 6** mostra la font principal d'informació sobre sexualitat dels/les joves.

Taula 6. Font principal d'informació sobre sexualitat (%)		
Mostra total (n=174)		
	Nois	Noies
Família	14,1	17,7
Parella	10,3	17,7
Amics/gues*	29,5	46,9
Internet*	42,3	13,5
TV	9,0	5,2
Escola	12,8	19,8
Llibres i revistes	1,3	4,2
Altres	1,3	1,0

** diferències estadísticament significatives .
Categories no excloents (poden marcar més d'una resposta)*

Les principals fonts d'informació són els amics (39,4%) i Internet (25,6%), seguits de l'escola (17,2%).
Les noies estan més informades a través de les amigues i els nois a través d'Internet.

Centre d'Estudis Epidemiològics
sobre les Infeccions de Transmissió
Sexual i Sida de Catalunya

RESULTATS USUARIS I USUÀRIES – ANY 2014

CONeixEMENTS I PRECEPCIONS SOBRE PREVENCIÓ DEL VIH I SALUT SEXUAL

Les **Taules 7 i 8** presenten el grau d'acord dels nois i les noies amb diferents ítems sobre coneixements sobre prevenció del VIH i percepcions sobre la salut sexual.

En quan als coneixements, no s'observen diferències entre els noies i les noies. Alguna diferència apareix en relació a les actituds i percepcions sobre VIH/ITS i altres aspectes sobre sexualitat.

Taula 7. Coneixements sobre prevenció del VIH (%) (Mostra total)*		
	% D'acord	
	Nois	Noies
<i>Compartir pis, estudiar, treballar o compartir la roba amb una persona infectada pel VIH posa en risc a d'altres persones (n=165)</i>	23,3	27,9
<i>Una persona amb aspecte saludable pot tenir el VIH (n=172)</i>	96,0	96,7
<i>Pot reduir-se el risc de transmissió del VIH mantenint relacions sexuals amb una parella fidel i no infectada (n=169)</i>	90,3	87,9
<i>Es pot adquirir el VIH per compartir aliments amb una persona infectada (n=149)</i>	36,1	32,9
<i>Es possible infectar-se pel VIH per una picada de mosquit (n=141)</i>	58,7	54,2
<i>El risc de transmetre el VIH a través del sexe oral és molt menor que a través de la penetració (n=152)</i>	60,3	53,0
<i>El VIH es pot agafar morrejant-se amb una persona infectada (n=147)</i>	44,4	39,7
<i>Utilitzar sempre el preservatiu en les relacions sexuals fa desaparèixer el risc pel infecció del VIH (n=162)</i>	52,9	61,4

*p<0,05. No el 100% dels joves responen a tots els ítems.

Si construïm l'indicador GARP recomanat per ONUSIDA per descriure el nivell de coneixements dels/les joves en relació a la transmissió del VIH veiem que el 8,2% dels nois i el 17,9% de les noies tenen un coneixement elevat ($p=0,070$)¹.

¹ Aquest indicador es construeix a partir de les respostes als ítems: "Una persona amb aspecte saludable pot tenir el VIH", "Pot reduir-se el risc de transmissió del VIH mantenint relacions sexuals amb una parella fidel i no infectada", "Es pot adquirir el VIH per compartir aliments amb una persona infectada", "Es possible infectar-se pel VIH per una picada de mosquit", i "Utilitzar sempre el preservatiu en les relacions sexuals fa desaparèixer el risc pel infecció del VIH".

Centre d'Estudis Epidemiològics
sobre les Infeccions de Transmissió
Sexual i Sida de Catalunya

RESULTATS USUARIS I USUÀRIES – ANY 2014

Taula 8. Coneixements, actituds sobre VIH/ITS i altres aspectes sobre sexualitat (Mostra total)*		
	% D'acord	
	Nois	Noies
Treure el penis de la vagina abans d'ejacular evita sempre un embaràs (n=175)	13,2	18,3
Acariciar-se en parella sense arribar a l'orgasme és fer sexe (n=168)	28,4	29,5
El preservatiu per a vagina es pot col·locar abans de l'erecció del penis (n=131)	78,9	78,3
Estaria disposat/da a fer un petó a la galta a una persona seropositiva* (n=159)	77,6	89,5
El clítoris pot estimular-se més fàcilment practicant el sexe oral que realitzant la penetració vaginal (n=141)	77,8	83,3
Totes les ITS (infeccions de transmissió sexual) presenten algun símptoma que fa que la puguem identificar (n=164)	27,9	20,0
Si portes preservatius a sobre (bossa, motxilla...) dona la sensació que sempre vols mantenir relacions sexuals (n=171)	28,8	22,8
L'única informació sobre la penetració anal que dispoço prové de les pel·lícules/sèries (n=163)	47,9	46,4
Tot i ser menor d'edat, una noia té dret a què li facilitin la pastilla postcoital (del dia després) si la sol·licita (n=166)	89,9	94,5
La màxima sensibilitat d'una noia en relació al sexe es troba a l'interior de la vagina (n=149)	33,8	22,8
Estaria incòmode si a la meua classe hagués algú amb el VIH (n=165)	26,8	30,7
La "primera vegada" se sent dolor i/o es produeix un sagnat (penetració vaginal) (n=155)	78,8	66,3
Si un amic/ga s'infectés amb el VIH, probablement em distanciaria d'ell/ella (n=164)	6,9	8,1
Una dona no pot quedar-se embarassada la "primera vegada" (penetració vaginal) (n=166)	12,7	11,2
El preservatiu per a penis es pot col·locar abans de l'erecció* (n=154)	14,9	33,3
La relació sexual només és plena quan arriba l'orgasme a la vegada (n=150)	25,8	16,7
Amb preservatiu és més difícil arribar a l'orgasme** (n=155)	52,2	36,6
Col·locar un preservatiu sempre és igual d'avorrit (n=136)	42,4	36,6
És impossible tenir relacions sexuals sense sentir res (n=160)	46,5	36,1
Practicar sexe sempre és plaent, satisfactori i fa sentir a la persona més segura de si mateixa* (n=155)	54,5	32,5

*p<0,05 **p=0,055 * no el 100% dels joves responen a tots els ítems.

Centre d'Estudis Epidemiològics
sobre les Infeccions de Transmissió
Sexual i Sida de Catalunya

RESULTATS USUARIS I USUÀRIES – ANY 2014

RESULTATS COMPARACIÓ PRE-POST TEST

El POST-test de la intervenció *Com prevenim, com gaudim?* comença al cap de dos mesos del primera. Es du a terme entre març i juny de 2014.

PERFIL DE LA MOSTRA

Al POST participen 103 joves (40,8% nois i 56,3% noies -2,9% NS/NC-) respecte els/les 180 que van participar al PRE. Hi ha 77 joves que no participen en aquesta avaluació PRE-POST. L'edat mitja és de 16,7 anys (DE:0,72).

En quan a la orientació sexual, dos joves que deien en el PRE-Test que s'ho estaven qüestionant en el POST-Test es defineixen com heterossexuals.

ESTEREOTIPS DE GÈNERE

A la **Taula 9** es compara el valor mitjà de les respostes als ítems que avaluen les opinions en relació als estereotips de gènere entre el PRE-test i POST-test. Valors més elevats en l'escala impliquen opinions més desfavorables en relació a la igualtat entre els gèneres. Sols en el cas dels nois el valor mitjà es superior a 3 en l'opinió "*És natural que homes i dones desenvolupin tasques diferents*".

Centre d'Estudis Epidemiològics
sobre les Infeccions de Transmissió
Sexual i Sida de Catalunya

RESULTATS USUARIS I USUÀRIES – ANY 2014

Taula 9. Escala que avalua les opinions en relació als estereotips de gènere (1-Totalment desacord a 7-Totalment d'acord)						
	Nois			Noies		
	<i>PreTest (Mitjana)</i>	<i>PostTest (Mitjana)</i>	<i>P</i>	<i>PreTest (Mitjana)</i>	<i>PostTest (Mitjana)</i>	<i>P</i>
<i>Encara que a algunes dones els agradi treballar fora de casa, hauria de ser responsabilitat última de l'home subministrar el suport econòmic a la seva família (n=101)</i>	1,66	1,66	0,858	1,66	1,35	0,026
<i>És natural que homes i dones desenvolupin tasques diferents (n=101)</i>	3,53	3,51	0,967	2,97	2,53	0,020
<i>Si un nen/a està malalt i els dos pares estan treballant ha de ser generalment la mare la persona qui demani permís a la feina per cuidar-lo/la (n=101)</i>	2,05	2,03	0,704	1,59	1,52	0,305
<i>És millor que una dona intenti aconseguir seguretat animant al seu marit en la seva feina que posant-se davant seu amb la seva pròpia carrera (n=101)</i>	2,13	1,61	0,056	1,47	1,39	0,796
<i>És més important per una dona que per un home arribar verge al matrimoni (n=101)</i>	1,73	1,76	0,832	1,55	1,42	0,296
<i>La relació ideal entre marit i muller és la interdependència, es la qual l'home ajuda a la dona amb el suport econòmic i ella satisfà les seves necessitats domèstiques i emocionals (n=102)</i>	1,43	1,56	0,273	1,22	1,26	0,669
<i>És més apropiat que una mare i no un pare canviï els bolquers al nadó (n=101)</i>	1,80	1,70	0,623	1,20	1,29	0,201
<i>Considero força més desagradable que una dona digui paraules i paraules malsonants que si les diu un home (n=102)</i>	2,41	2,32	0,554	2,08	1,83	0,107
<i>Les relacions extra-matrimonials són més condemnables en una dona (n=100)</i>	1,95	1,73	0,282	1,28	1,50	0,324
<i>La dona hauria de reconèixer que així com hi ha feines que no són desitjables per ella perquè requereixen de força física, n'hi ha d'altres que no ho són degut a característiques psicològiques (n=102)</i>	2,47	1,85	0,038	2,09	1,88	0,115

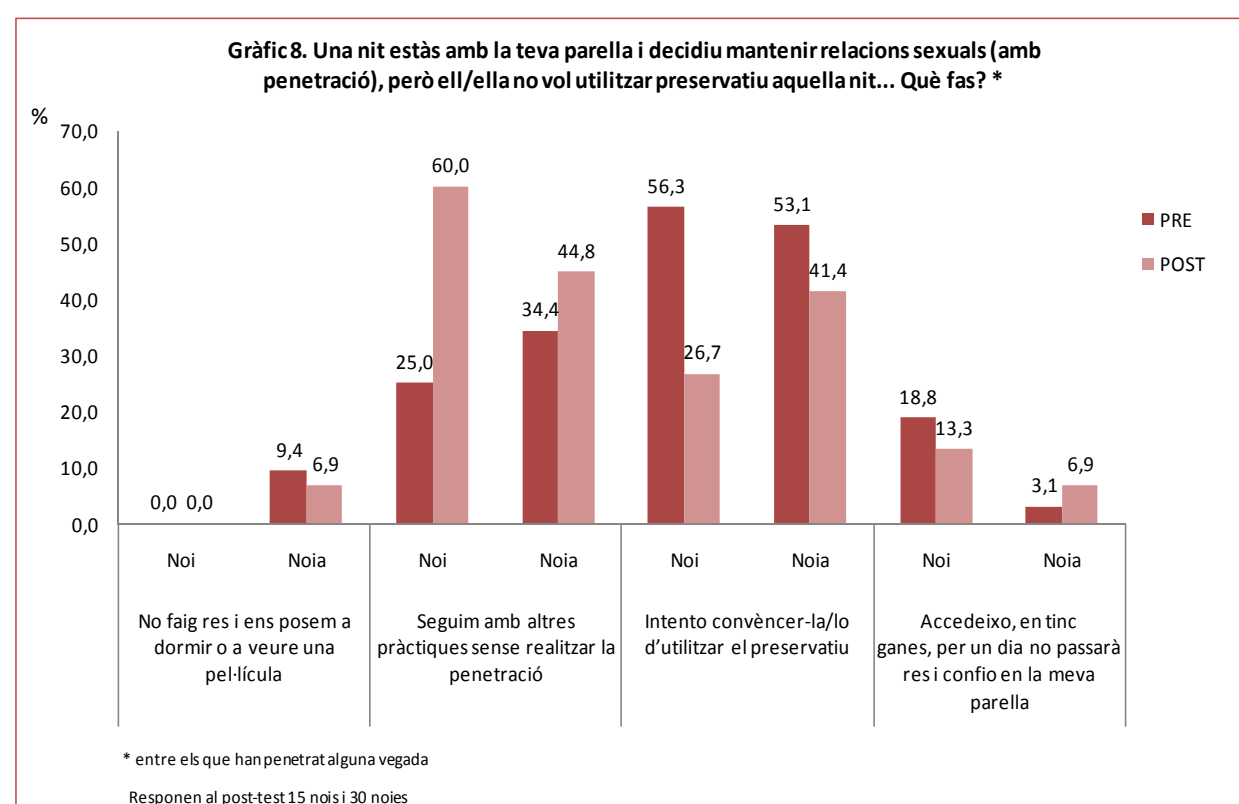
Centre d'Estudis Epidemiològics
sobre les Infeccions de Transmissió
Sexual i Sida de Catalunya

RESULTATS USUARIS I USUÀRIES – ANY 2014

<i>Hi ha moltes feines en les què els homes haurien de tenir preferència respecte les dones alhora de produir-se un ascens o de promocionar-se (n=101)</i>	1,44	1,33	0,56 4	1,25	1,22	0,95 1
<i>Els homes, en general, estan més ben preparats que les dones pel món de la política (n=101)</i>	1,68	1,62	0,89 4	1,25	1,29	0,95 7
Diferències estadísticament significatives						

ÚS MESURES PREVENTIVES

Els **Gràfics 8 i 9** mostren l'evolució de les actituds dels/les joves en diferents situacions que plantegen la capacitat de negociació en l'ús del preservatiu.

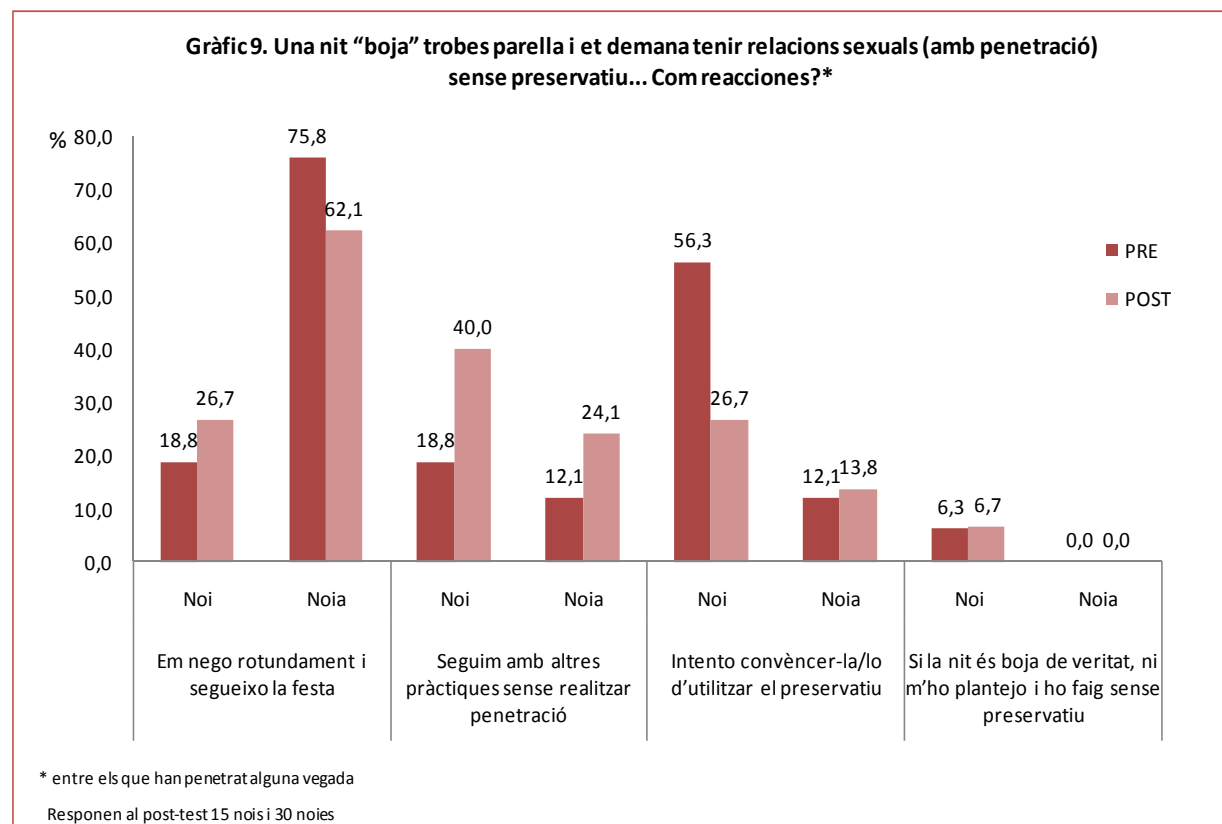

Centre d'Estudis Epidemiològics
 sobre les Infeccions de Transmissió
 Sexual i Sida de Catalunya

RESULTATS USUARIS I USUÀRIES – ANY 2014

Tot i que no s'observen diferències significatives entre el PRE-test i el POST-test (i per tant el resultat no és conclouent), s'observa un descens del percentatge de nois i noies intentarien convèncer a la parella d'utilitzar el preservatiu. Així mateix, s'observa un augment del percentatge, tant de nois com de noies, que seguirien amb d'altres pràctiques si no tinguessin preservatiu.

Tot i que no s'observen diferències significatives entre el PRE-test i el POST-test (i per tant el resultat no és conclouent), les noies continuen tenint una actitud de més precaució en una nit boja amb una parella ocasional. En el cas dels nois s'observa una disminució en el percentatge que pretén convèncer la parella i un increment en els que pensen seguir amb altres pràctiques sense realitzar la penetració.

Centre d'Estudis Epidemiològics
sobre les Infeccions de Transmissió
Sexual i Sida de Catalunya

RESULTATS USUARIS I USUÀRIES – ANY 2014

CONeixEMENTS I PRECEPCIONS SOBRE PREVENCIÓ DEL VIH I SALUT SEXUAL

A les **Taules 10 i 11** es presenta la comparació entre el PRE-test i el POST-test en relació als coneixements sobre prevenció del VIH, actituds sobre VIH/ITS i altres aspectes sobre sexualitat dels/les nois i noies participants.

Taula 10. Coneixements sobre prevenció del VIH				
	% D'acord			
	Nois		Noies	
	PRE	POST	PRE	POST
<i>Compartir pis, estudiar, treballar o compartir la roba amb una persona infectada pel VIH posa en risc a d'altres persones (n=99)</i>	23,7	7,5*	26,9	8,9**
<i>Una persona amb aspecte saludable pot tenir el VIH (n=101)</i>	95,0	95,1	96,5	96,5
<i>Pot reduir-se el risc de transmissió del VIH mantenint relacions sexuals amb una parella fidel i no infectada (n=99)</i>	89,2	80,0	87,5	75,0*
<i>Es pot adquirir el VIH per compartir aliments amb una persona infectada (n=96)</i>	31,0	21,1	36,0	16,4**
<i>Es possible infectar-se pel VIH per una picada de mosquit (n=97)</i>	63,6	41,0	58,7	41,8
<i>El risc de transmetre el VIH a través del sexe oral és molt menor que a través de la penetració (n=96)</i>	56,3	65,0	54,9	62,3
<i>El VIH es pot agafar morrejant-se amb una persona infectada (n=97)</i>	41,9	24,3	40	22,8*
<i>Utilitzar sempre el preservatiu en les relacions sexuals fa desaparèixer el risc pel infecció del VIH (n=99)</i>	51,5	60,0	47,2	69,6**

*p<0,10; **p<0,05

En relació als coneixements de les formes de transmissió del VIH (**Taula 10**), en les noies s'observa una evolució positiva significativa en 3 dels 8 ítems mentre que per els nois sols 1 ítem mostra una evolució lleugerament positiva.

Centre d'Estudis Epidemiològics
sobre les Infeccions de Transmissió
Sexual i Sida de Catalunya

RESULTATS USUARIS I USUÀRIES – ANY 2014

Taula 11. Coneixements, actituds sobre VIH/ITS i altres aspectes sobre sexualitat				
	% D'acord			
	Nois		Noies	
	PRE	POST	PRE	POST
Treure el penis de la vagina abans d'ejacular evita sempre un embaràs (n=103)	15,4	2,4*	20,7	8,5**
Acariciar-se en parella sense arribar a l'orgasme és fer sexe (n=100)	23,1	35,0	25,9	47,4* *
El preservatiu per a vagina es pot col·locar abans de l'erecció del penis (n=91)	72,4	78,4	85,4	90,2
Estaría disposat/da a fer un petó a la galta a una persona seropositiva* (n=94)	65,6	92,1* *	90,6	92,5
El clítoris pot estimular-se més fàcilment practicant el sexe oral que realitzant la penetració vaginal (n=90)	77,4	80,6	81,8	92,2
Totes les ITS (infeccions de transmissió sexual) presenten algun símptoma que fa que la puguem identificar (n=96)	24,3	30,8	16,4	5,6
Si portes preservatiu a sobre (bossa, motxilla...) dóna la sensació que sempre vols mantenir relacions sexuals (n=99)	32,4	22,5	24,1	26,8
L'única informació sobre la penetració anal que dispo prové de les pel·lícules/ sèries (n=94)	45,9	50,0	47,1	33,3
Tot i ser menor d'edat, una noia té dret a què li facilitin la pastilla postcoital (del dia després) si la sol·licita (n=98)	87,9	80,0	94,7	94,5
La màxima sensibilitat d'una noia en relació al sexe es troba a l'interior de la vagina (n=95)	37,5	18,4	31,9	22,2
Estaría incòmode si a la meua classe hagués algú amb el VIH (n=97)	25,0	20,5	30,2	21,8
La "primera vegada" se sent dolor i/o es produeix un sagnat (penetració vaginal) (n=97)	78,8	55,3* *	71,2	39,3* *
Si un amic/ga s'infectés amb el VIH, probablement em distanciaria d'ell/ella (n=97)	5,4	7,7	5,8	10,9
Una dona no pot quedar-se embarassada la "primera vegada" (penetració vaginal) (n=95)	8,3	13,5	8,9	7,3
El preservatiu per a penis es pot col·locar abans de l'erecció* (n=97)	15,6	7,7	28,0	10,9* *
La relació sexual només és plena quan arriba l'orgasme a la vegada (n=97)	31,3	18,4	18,2	21,4
Amb preservatiu és més difícil arribar a l'orgasme** (n=98)	47,1	39,5	37,3	29,8
Col·locar un preservatiu sempre és igual d'avorrit (n=95)	53,6	31,6	34,9	20,4
És impossible tenir relacions sexuals sense sentir res (n=96)	50,0	34,2	35,8	40,0

Centre d'Estudis Epidemiològics
sobre les Infeccions de Transmissió
Sexual i Sida de Catalunya

RESULTATS USUARIS I USUÀRIES – ANY 2014

<i>Practicar sexe sempre és plaent, satisfactori i fa sentir a la persona més segura de si mateixa* (n=97)</i>	58,8	69,2	31,4	40,0
*p<0,10; **p<0,05				

A través de la **Taula 11**, s'observa una millora en el coneixement, actituds i sobre altres dimensions relacionades amb la sexualitat especialment en les noies (milloren 4 ítems). Sols un ítem mostra una evolució positiva significativa en els nois.

Si comparem l'indicador GARP d'ONUSIDA veiem que incrementa significativament del 11,6% al 28,9%.

Centre d'Estudis Epidemiològics
sobre les Infeccions de Transmissió
Sexual i Sida de Catalunya

RESULTATS USUARIS I USUÀRIES – ANY 2014

CONCLUSIONS

Les dades mostren **persistència d'estereotips i rols de gènere tradicionals entre els/les joves**. Tot i que certs aspectes relacionats amb els rols i les relacions de gènere milloren un cop realitzada la intervenció, **caldrà seguir treballant aquests temes** amb profunditat i en períodes de temps més prolongats per obtenir millors resultats.

En general, **un elevat percentatge de joves han mantingut relacions sexuals amb penetració a la vida**, principalment penetració vaginal, sent aquesta proporció més elevada en les noies (52,3% i 37,9%, respectivament). Aquestes diferències entre nois i noies són consistents amb les observades a la enquesta FRESC² realitzada l'any 2012 en joves de 2n de batxillerat i CFGM, on el percentatge de nois i noies que havien mantingut relacions sexuals alguna vegada va ser lleugerament superior (56,1% i 62,4%, respectivament).

L'edat mitjana d'inici a les relacions sexuals amb penetració es situa al voltant dels 16 anys, similar a l'observada en un estudi realitzat el 2010 amb una mostra de joves residents a Catalunya entrevistats a través d'Internet. Per altra banda, **d'edat mitja de l'inici de relacions sexuals compartides en els/les joves, penetratives o no, es situa al voltant dels 15 anys**, posant de manifest la importància de promoure la salut sexual i l'educació sexual de manera progressiva en totes les etapes educatives.

En relació als mètodes preventius escollits en els darrers 12 mesos destaca l'elevat ús del preservatiu per penis entre els/les joves, i la majoria tenen clar que l'utilitzen com a mètode per evitar embarassos no planificats així com infeccions de transmissió sexual.

El 11,8% dels nois i el 21,8% de les noies declaren haver fet la "marxa enrere" en els darrers 12 mesos, percentatge inferior a l'observat en anteriors intervencions.

El 82,9% dels/les joves van afirmar haver usat el preservatiu a la darrera relació sexual, sense observar diferències entre nois i noies. Aquest percentatge és lleugerament superior a l'observat en altres estudis realitzats a Espanya en població jove (74,4% a l'enquesta HBSC³, 2010 i 67,2% a l'estudi de Joves e Internet de 2010⁴).

²Pérez A, Garcia-Continent X i Grup col·laborador enquesta FRESC 2012. *Informe FRESC 2012: 25 anys d'enquestes a adolescents escolaritzats de Barcelona*. Barcelona: Agència de Salut Pública de Barcelona, 2013.

³*Las conductas relacionadas con la salud y el desarrollo de los adolescentes españoles. Resumen del estudio Health Behaviour in School Aged Children (HBSC-2010)*.

⁴Álvarez JL, Folch C, Ferrer L, Casabona J, Grupo Jóvenes y Internet. *Determinantes de las conductas sexuales de riesgo en jóvenes de Cataluña*. XXXII Reunión de la SEE y IX Congreso da APE. Alicante, 3-5 septiembre 2014.

Centre d'Estudis Epidemiològics
sobre les Infeccions de Transmissió
Sexual i Sida de Catalunya

RESULTATS USUARIS I USUÀRIES – ANY 2014

Respecte a com reaccionen davant de la situació de no disposar del preservatiu en la situació d'una possible relació sexual amb la seva parella, més de la meitat dels/les joves abans de realitzar la intervenció optaven per intentar convèncer a la parella d'utilitzar-lo. **Al finalitzar la intervenció, podem observar com augmenta el número de noies que realitzen altres pràctiques que no incloquin la penetració.**

Si tenim, en compte una possible relació amb una parella ocasional, s'observen diferències entre nois i noies, sent les noies les que més es negarien i seguirien amb la festa. Un cop finalitzada la intervenció incrementa el nombre de nois que realitzen altres pràctiques que no incloquin la penetració i disminueix els que intenten de convèncer a la parella, **posant de manifest un increment dels seus recursos que fan que no es doni tanta importància a la penetració.**

Entre les principals **dificultats** anomenades pels/les joves en l'ús del preservatiu destaquen la **por a un possible trencament i la vergonya a comprar-los entre les noies i la pèrdua de sensibilitat i por a un possible trencament entre els nois**. Cal parlar d'aquestes dificultats, trencar mites i oferir solucions si volem que aquest mètode sigui més utilitat entre els joves.

Pel que fa a l'ús del tractament post-coital, aproximadament **una quarta part dels joves que han tingut relacions sexuals amb penetració declaren haver-lo utilitzat**, percentatge similar a l'observat en la enquesta FRESC⁵ (27,7% de les noies i 16,5% dels nois) però inferior al de l'estudi de Joves e Internet⁶ (44,7% en noies de 16 a 19 anys).

La **font principal sobre sexualitat de les noies son el grup d'iguals, i entre els nois Internet**. L'ús d'Internet ha incrementat respecte l'any anterior tant en nois com en noies, obrint així un nou canal per realitzar intervencions relacionades amb la promoció de la salut sexual.

Per acabar, destacar que s'observa que **persisteixen certs mites i dubtes en relació a les vies de transmissió del VIH**. El 36,1% dels nois i el 32,9% de les noies, pensa que es pot adquirir el VIH per compartir aliments amb una persona infectada, i més de la meitat creu que es pot adquirir per una picada de mosquit. Tot i que certs coneixements milloren un cop realitzada la intervenció, caldria treballar amb més profunditat aquests conceptes generals que potser donem per coneguts.

⁵Idem

⁶Idem